

ИЗГРАЖДАНЕ НА РЕГИОНАЛНИ НАУЧНИ ЦЕНТРОВЕ

Оперативна програма
„Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

15 февруари 2018 г., гр. Русе

Приоритетна ос 1: Научни изследвания и технологично развитие“

Финансиране - Европейски фонд за регионално развитие и държавен бюджет

Инвестиционен приоритет 1a: Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност (НИД) и на капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа.

Специфична цел 1: Развитие на върхови и пазарно-ориентирани научни изследвания

Специфична цел 2: Подобряване на териториално и тематично разпределение на научни инфраструктури с цел развитие на регионална интелигентна специализация

Специфична цел 3: Увеличаване на участието на български изследователи в международно сътрудничество

Приоритетни области на ИСИС

Регионална еко-система

-20 Регионални научни центъра
 -Финансирани от ОП НОИР
 (Процедура чрез подбор на проектни предложения по Раздел II чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 2, т. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г.)

Национална пътна карта за научна инфраструктура
 Национална стратегия за научни изследвания 2030

Източник: Kroll and Stahlecker, 2009

ЦВП/ЦК

Научни направления	Регионална специализация	Експлоатация на оборудването	Привлечени средства (за последните 5 год.)
Е-инфраструктури за мултидисциплинарни изследвания	86 % в столицата 14 % друг регион (Габрово, Ст.Загора)	86 % (до 5 год.) 14 % (до 3 год.)	14 % (над 3 млн.лв) 43 % (над 1 млн.) 36 % (над 0.5 млн.) 7 % (над 0.25 млн.)
Социални и културни иновации	75 % в столицата 25 % друг регион (Пловдив, Благоевград, Варна, Русе, В.Търново, Ст.Загора, Габрово)	35 % (до 5 год.) 25 % (до 7 год.) 23 % (до 15 год.) 17 % (над 15 год.)	13 % (над 3 млн. лв.) 13 % (над 1 млн. лв.) 30 % (над 0.5 млн. лв.) 30 % (над 0.25 млн. лв.) 14 % (под 0.25 млн. лв.)
Здраве	18% в столицата 72% в друг регион (16% ССА, 16% Аграрен Университет-Пловдив, 12% Тракийски Университет, 7% УХТ, +% Медицински Университет-Пловдив, 3%-ПУ „П. Хилендарски“	8% (до 3 год) 24 % (до 5 год.) 47 % (до 7 год.) 18 % (до 15 год.) 3 % (над 15 год.)	20 % (над 3 млн. лв.) 5 % (над 1 млн. лв.) 8 % (над 0.5 млн. лв.) 13 % (над 0.25 млн. лв) 50 % (под 0.25 млн.лв.)
Храни и биотехнологии	46 % в столицата 54% друг регион (21 % са в Ст.Загора, 11% в МУ-Пловдив, 11 % в Благоевград, 8% в Бургас, 4% в МУ-Варна, 4 % в МУ-Плевен	29 % (до 3 год.) 57 % (до 5 год.) 14 % (до 7 год.)	28 % (над 3 млн. лв.) 18 % (над 1 млн. лв.) 32 % (над 0.5 млн. лв.) 5 % (над 0.25 млн. лв) 32 % (под 0.25 млн.лв.)
Мехатроника и чисти технологии	72% в столицата 28% в страната (ТУ-Габрово-5%, ТУ-Варна-11%, ВВМУ, Русе, ЮЗУ, РАЦИО, ЦЛПФ-Пловдив, Садово)	48% (до 3 год) 12 % (до 5 год.) 12 % (до 7 год.) 12 % (до 15 год.) 16 % (над 15 год.)	24 % (над 3 млн. лв.) 28 % (над 1 млн. лв.) 4 % (над 0.5 млн. лв.) 8 % (над 0.25 млн. лв) 28% (под 0.25 млн. лв.)

Регионално разпределение на бюджета за НИРД в България (2015 г.)

Икономически райони на планиране	Разходи за НИРД през (в млн. лв.)	БВП (в млн. лв.)	% от всички НИРД
СЗР	33 265	6 013	3.9%
СЦР	37 218	7 078	4.4%
СИР	35 566	9 655	4.2%
ЮИР	36 413	10 826	4.3 %
ЮЗП	639 665	42 430	75.5%
ЮЦР	65 117	12 569	7.7%
Всичко:	847 244	88 571	100%

Източник: НСИ

Предлагане на научни изследвания и научна инфраструктура

	Физическа, материалознание и инженерни науки	Медицина и агро-био науки	Социални и хуманитарни науки	Електронна инфраструктура за мултидисциплинарно изследване
СЗР	n/a	*	n/a	n/a
СЦР	**	**	*	*
СИР	***	**	**	*
ЮЗР	***	***	***	***
ЮЦР	*	***	***	n/a
ЮИР	***	***	*	*

Бизнес търсене

	Мехатроника и чисти технологии	Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	Нови технологии в креативната и рекреативните индустрии	Информатика и ИКТ
СЗР	n/a	n/a	**	*
СЦР	**	**	*	*
СИР	n/a	**	**	**
ЮЗР	***	***	***	***
ЮЦР	***	n/a	**	**
ЮИР	n/a	n/a	*	*

Източник: Диагностичен преглед за научна инфраструктура на Република България (май 2017 г.); Национална пътна карта за научна инфраструктура (юни 2017 г.); Изграждане на регионални научни центрове (май 2017 г.)

Бюджет по процедура „Изграждане на регионални научни центрове“ – 100 млн. лв.

№	Компонент	Бюджет	Мин. размер на БФП по проект	Макс. размер на БФП по проект
1	Мехатроника и чисти технологии	35 млн. лв.	3 млн. лв.	7 млн. лв.
2	Информатика и информационни и комуникационни технологии	15 млн. лв.	1 млн. лв.	3 млн. лв.
3	Индустрия за здравословен живот и био-технологии	35 млн. лв.	3 млн. лв.	7 млн. лв.
4	Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии	15 млн. лв.	1 млн. лв.	3 млн. лв.
5	Общо:	100 млн. лв.		

Предложение: Конкурс с разпределение на броя на регионални центрове в приоритетни научни области на шестте района на планиране

	СЗР	СЦР	СИР	ЮЗР	ЮЦР	ЮИР
Информатика и ИКТ	1	1	1	1	1	
Мехатроника и чисти технологии	1	1	1		1	1
Индустрия за здравословен живот и биотехнологии	1	1	1		1	1
Нови технологии в креативната и рекреативните индустрии	1	1	1		1	1

Допустими кандидати и партньори:

- **Научноизследователски организации по смисъла на т. 15, буква бб от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2014/С 198/01) (Рамката), регистрирани на територията на България.**

Асоциирани партньори:

- **Местни власти**
- **Местни юридически лица, регистрирани по Търговския закон минимум 2 години преди изтичане на крайния срок за подаване на проектни предложения**
- **Бизнес кълстери – бонус точки се присъждат на асоциираните партньори от съответния регионален център.**

Научени уроци

- **Консултации:** широка форма на консултиране със заинтересовани страни за подготовка на процедурата.
- **Опростяване на административните пречки:** намаляване на броя изискуеми документи.
- **Опит:** Да се вземе опитът от ОПИК и да се внедри в ОП НОИР.
- **Осигуряване на стимули за участие на бизнеса:** индиректно, бизнеса получава партньорство с научни организации чрез научни изследвания и закупено оборудване за тяхната реализация.
- **Критерии за оценка:** трябва по-добре да таргетират целевите групи.
- **Оценка:** Избор на индивидуални оценители (чуждестранни) от централизирания конкурс за международни оценители към ЦКЗ.

Допустими дейности 1/2

1. Извършване на независими научни изследвания – самостоятелно и/или под формата на „ефективно сътрудничество“ с предприятия или други научни организации;
2. Създаване и укрепване на младежки изследователски групи от студенти, докторанти, постдокторанти и техни научни ръководители (МИГ) за извършване на проиновативни изследвания с възможност за създаване на стартиращи иновативни (микро) предприятия от типа start up и spin off;
3. Създаване и защита на интелектуална собственост - патенти, свидетелства за полезен модел и промишлен дизайн, „ноу – хау“, търговски марки, лицензи;
4. Дейности, свързани с изграждане и оборудване на регионални научни центрове:
 - Изграждане, реконструкция и модернизация на научноизследователска инфраструктура;
 - Придобиване на ДМА (изследователско и оборудване за изпитвания / тестове и опитно – производствено оборудване, вкл. технологични линии) и ДНА (специализиран софтуер, платформи и др.);
5. Участия в национални научни конгреси, конференции, симпозиуми, изложения;

Допустими дейности 2/2

- 6. Организиране и провеждане на иновативни образователни и обучителни дейности за изследователи и целеви професионални специализации в страната;**
- 7. Трансфер и широко популяризиране на знания и резултати от научни изследвания, чрез прилагане на принципите на отворен достъп до научна информация и създаване на виртуални библиотеки; безплатен онлайн достъп до изследователски доклади, презентации, монографии и др. Създаване на мобилни приложения с права на достъп, възможност за безплатно участие в уебинари, виртуални конференции и др.;**
- 8. Дейности по информация и комуникация, съобразени с Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г.;**
- 9. Дейности за организация и управление на проекта.**

Допустими целеви групи

Изследователи, предприемачи, иноватори, преподаватели, докторанти, постдокторанти, млади учени, специализанти, участници в научни изследвания, студенти.

Държавни помощи

Планираната операция не представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

Допустими разходи 1/3

- за закупуване на незастроен и застроен имот - до 5 % от общите допустими разходи по проекта;
- за изработване на инвестиционен проект;
- за авторски и строителен надзор;
- за подготвителни и строително-монтажни работи, свързани с изграждане/ реконструкция/ модернизиране на Регионални научни центрове;
- за инвеститорски контрол и въвеждане на строежа в експлоатация;
- за закупуване на ДМА и ДНА;
- за застраховки на придобитите в резултат на дейността ДМА за периода до края на проекта;
- за текуща поддръжка на научноизследователската инфраструктура - до 3 % от общите допустими разходи по проекта;

Допустими разходи 2/3

- за възнаграждения на персонала, включен в приложните изследвания и за персонал по изпълнението на проекта;
- за командировки на лицата, участващи пряко в изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировки в страната;
- за материали и консумативи за изследователска и развойна дейност и за тяхната доставка;
- за придобиване, защита и поддържане на интелектуална собственост – до 1% от общите допустими разходи по проекта;
- за извършване на експертизи и проучвания, свързани с дейността на регионалния научен център;
- за участие в научни конгреси, конференции, симпозиуми, изложения и др.;
- за обучение на изследователи и професионални специализации;

Допустими разходи 3/3

- за достъп до научна информация и създаване на виртуални библиотеки (абонаменти за бази данни и др.);
- за публикуване на научни резултати на центъра в международни научни издания, включително в издания на отворен достъп;
- за външен одит;
- за информация и комуникация – до 1% от общите допустими разходи по проекта (вкл. уебсайт на центъра);
- Разходи за организация и управление, в т.ч.:
- задължителни здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя;
- разходи за командировки на екипа за управление на проекта – съгласно Наредбата за командировките в страната;
- административни разходи, свързани с управлението на проекта (режийни разходи, разходи за материали и консумативи, разходи за наем и др.).

ВАЖНО: Минимум 74% от размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по процедурата следва да бъде използвана за инвестиции в научноизследователска инфраструктура. За нуждите на настоящата процедура, под „научноизследователска инфраструктура“ се има предвид: „съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, основаващи се на информационни и телекомуникационни технологии от типа GRID, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички други средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания“. Настоящото определение е съобразено параграф 91 от чл. 2 на Регламент (ЕС) № 651/2014 (OJ L 187/1, 26.06.2014).

Дискусия

- Как да се мотивира участието на бизнеса?
 - Какъв бизнес (малък, среден, голям)?
- Да се сложи ли акцент (бонус точки) за асоциирано партньорство с работещи бизнес клъстъри?
- Да се изисква ли концепция за конкретни изследователски проекти, където бизнеса може да партнира с регионални научни центрове?
 - Как да се стимулира технологичната комерсиализация?
- Как да се създаде синергия със съществуващите ЦВП/ЦК и националните научни инфраструктури?

ЗА КОНТАКТИ:

Доц. Евгени Евгениев

eevgeniev@mon.bg